

Handläggare
Silvia Schroeder
Telefon: 08-50814034

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2024-08-22

Remiss av motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 2024/389

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. För att nå ut till fler föräldrar som kan ta del av föräldraskapsstödsprogram föreslår motionären att föräldraskapsstödsutbildningar anpassas för att kunna hållas i grundskolan samt att modellen testas som ett pilotprojekt med utvalda grundskolor.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att genomföra föräldraskapsstödsprogram i skolan, då föräldraskapsstöd bör ges på arenor som är kända för föräldrar och familjer.

Förvaltningen anser att föräldraskapsstödsprogrammen inte bör anpassas och/eller göras om, då programmen som är framtagna är evidensbaserade och utgår från forskning.

Förvaltningen tycker det är bra att ett pilotprojekt med utvalda grundskolor som testar att hålla i befintliga föräldraskapsstödsprogram genomförs.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Social omsorg förebyggande och främjande

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
start.stockholm

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Andréa Hedin (M) om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i

grundskolan till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Remissen ska besvaras senast 27 augusti 2024. Remissen har även skickats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd samt Fryshuset.

Ärendet

I sin motion lyfter Andréa Hedin (M) att engagerade och närvarande föräldrar är en viktig skyddsfaktor för barn och ungas utveckling. Inom Stockholms stad erbjuds föräldrar som vill stärka sitt föräldraskap och få verktyg till att hantera olika utmaningar i familjelivet möjligheten att delta i föräldraskapsstödsprogram.

Motionären påpekar att det är en stor variation på antal deltagare på föräldraskapsstödsprogrammen mellan olika stadsdelsförvaltningar. Några orsaker som lyfts är få utbildade ledare, hur föräldraskapsstödsprogrammen marknadsförs samt vilka föräldraskapsstödsprogram som erbjuds inom stadsdelsområdet.

För att nå ut till fler föräldrar, föreslår motionären att Stockholms stad bör pröva nya arbetssätt och erbjuda föräldraskapsstödsprogram i skolan, då det är en arena där många föräldrar samlas.

Mot denna bakgrund föreslår motionären:

- 1) Att relevanta föräldraskapsstödsutbildningar anpassas i syfte att kunna hållas i, och tillsammans med, grundskolorna.
- 2) Att modellen testas som ett pilotprojekt på några utvalda grundskolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg förebyggande och främjande.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med motionens utgångspunkt om att en viktig skyddsfaktor för barn och unga är trygga och närvarande föräldrar. Forskningsrapporter från Socialstyrelsen¹ och Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU)² visar på att föräldraskapsstödsprogram på universell, selektiv och indikerad nivå ger positiva effekter på barnets och föräldrarnas situation och relation, där friskfaktorer ökar och riskfaktorer minskar.

---

¹ Socialstyrelsen (2021) *Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott*. Stockholm.

² SBU (2021) *Program för att förebygga psykisk ohälsa hos barn: en systematisk översikt och utvärdering av medicinska, hälsoekonomiska, sociala och etiska aspekter*. Stockholm.

Förvaltningen erbjuder samtliga föräldraskapsstödsutbildningar för föräldrar inom Enskede-Årsta-Vantör:

- ABC 0-2 år
- ABC 3-12 år
- ABC tonår
- Komet 3-11 år
- Komet 12-18 år
- BIFF – Barn i föräldrars fokus
- Föräldraskap i Sverige

Under 2023 höll förvaltningen i 31 föräldraskapsstödsprogram med 254 föräldrar som deltog. Av dessa var 57,9 procent kvinnor och 42,1 procent män.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att genomföra föräldraskapsstödsprogram i skolan, då föräldraskapsstöd bör ges på arenor som är kända för föräldrar och familjer. Det förutsätter att skolor avsätter tid och resurser för att kunna utbilda skolpersonal i föräldraskapsstödsprogrammen samt har tid för att hålla i grupper för föräldrar. Förvaltningen anser att det är en fördel att skolpersonal som har en god relation till föräldrar håller i föräldraskapsstödsprogram, i synnerhet program på universell nivå, exempelvis ABC. Förvaltningen har idag inte tillräckliga personalresurser för att genomföra föräldraskapsstödsprogram på hela skolor.

Det finns redan idag ett behov att utbilda fler medarbetargrupper i staden och civilsamhället för att kunna nå ut ännu bredare med dessa program. Förvaltningen håller i föräldraskapsgrupper på många andra arenor inom stadsdelsområdet såsom öppen förskola och parklek. Föräldrar som är intresserade av att delta i en föräldragrupp anmäler sig själva i Plusportalen och blir sedan uppringda av förvaltningens samordnare för föräldraskapsstödsprogram som informerar om vilka grupper som finns. Samordnaren bedömer även vad det är för stöd föräldern behöver och vilken föräldraskapsstödsgrupp som passar utifrån behovet.

Utifrån ett förebyggande perspektiv vill förvaltningen poängtera att det är viktigt att börja med föräldraskapsstödsprogram i tidigt stadiet, redan i förskolan. De föräldraskapsstödsprogram som har universell inriktning och som är till alla föräldrar ger en teoretisk och praktisk förståelse för föräldraskapet. Därför anser förvaltningen att det är fördelaktigt att erbjuda föräldraskapsstödsprogram till föräldrar med små barn för att tidigt främja barns hälsa och utveckling genom att stärka relationen mellan föräldrar och barn. Utifrån detta finns en ambition inom

förvaltningen att ytterligare utveckla samarbetet mellan förskola och förebyggande verksamheter för att nå ut till fler familjer med föräldraskapsstöd, både med förskolans och socialtjänstens medarbetare som gruppleddare. Liknande samarbeten med grundskolorna i stadsdelsområdet har diskuterats på tidigt skede, där förvaltningen exempelvis kan erbjuda föräldraskapsstöd på de mellanstadieverksamheter som förvaltningen driver. Samtliga föräldraskapsstödprogram marknadsförs bland annat genom förskolor och skolor.

Förvaltningen anser att föräldraskapsstödsprogrammen inte bör anpassas och/eller göras om oavsett om det är föräldrar som har barn i förskola, grundskola eller gymnasium, då programmen som är framtagna idag är evidensbaserade och utgår från forskning. Föräldrastödsprogrammen inom staden hålls ihop av socialnämndens verksamhet PLUS. Förvaltningen ser en risk att föräldrar kommer att erbjudas ojämnt stöd inom staden om samtliga stadsdelsnämnder börjar utforma egna anpassade föräldraskapsstödsprogram till grundskolor. Om programmen anpassas riskerar viktiga komponenter falla bort vilket kan leda till att den evidens som finns för programmen faller.

Förvaltningen tycker det är bra att ett pilotprojekt med utvalda grundskolor som testar att hålla i befintliga föräldraskapsstödsprogram genomförs. Pilotprojektet bör utgå ifrån de föräldraskapsstödsprogram som är framtagna av PLUS, förslagsvis ABC 3-12 år och ABC tonår, istället för att skolorna utformar egna program. För att ett pilotprojekt ska vara möjligt förutsätter det att de utvalda skolorna avsätter skolpersonal som kan ta sig an uppdraget. Detta har förvaltningen ingen rådighet över.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens föräldraskapsstöd som erbjuds till föräldrar i form av föräldraskapsstödsprogram, råd- och stödsamtal och hembesöksprogram är viktiga i arbetet för ett jämställt föräldraskap. Föräldraskapsstödet främjar alla föräldrars delaktighet i föräldraskapet och motverkar destruktiva föreställningar kring könsroller och föräldraskap. Ett jämställt föräldraskap verkar även för barnets bästa, då ansvarsområden i hemmet fördelas lika och stress minskar. Det i sin tur innebär att föräldrar har större förutsättningar att vara ett bra stöd för sina barn. Förvaltningen tycker att det är positivt att erbjuda föräldraskapsstöd på arenor där föräldrar vistas, bland annat skolan, för att kunna erbjuda stödet till fler föräldrar.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionen lyfter att alla barn har rätt till liv och utveckling. Föräldrar som tar del av olika former av föräldraskapsstöd får

metoder och verktyg i sitt föräldraskap som både påverkar relationen mellan föräldrar och relationen mellan barn och förälder positivt. Trygga och närvarande föräldrar som finns där för sina barn utgör en viktig skyddsfaktor för barn och unga. Förvaltningens föräldrastödsgrupper riktar sig även till andra viktiga vuxna som bor med barnet. Det möjliggör att fler vuxna i barnets liv får god förståelse för föräldraskapet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Jenny Johansson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-08-16
Jenny Johansson, Avdelningschef	2024-08-15